

# דף עזר ללימוד הדבר-מלכות • פרשת פנחס

## עשה כאן ארץ ישראל

צריך להיות על ידי הגורל עצמו. לכן היה הנס שהגורל היה מדבר, הגורל עצמו הוכיח שהוא אמת ללא ספק (ס"ג).

ומחדד הביאור, שאף שלכאורה הגורל הוא אמצעי בלבד לחלוקת הארץ, ובירור אמיתית הגורל הוא פרט צדדי בענין הגורל, אף על פי כן כל זה נכלל בציווי "אך בגורל יחלק את הארץ". כיון שכדברי הרגז'ובי, בקדושה אין מושג של 'אמצעי' או 'צדדי', אלא כל פרט יש בו מטרה כשלעצמה (ס"ד).

הגורל היה מדבר. ביאור על פי חסידות (סעיפים ה-ט).

ממשיך ומבאר את הענין על פי חסידות, ונוגע בנקודה היסודית של העבודה של לעשות לו יתברך דירה בתחתונים, שזהו תוכן חלוקת הארץ וכיבושה על ידי בני ישראל:

מבאר שדירה בתחתונים קשורה עם שלימות המחשבה דיבור ומעשה (ס"ה). ולכן, גם היהודי הכובש את העולם ועושה ממנו דירה, צריך לעשות עבודתו בתורה ומצוות בשלימות, במחשבה דיבור ומעשה (ס"ו).

ומוסיף ומבאר את אופן עבודתו של 'פנימי' שכל דבר עושה בשלימות, לא רק את העבודה עצמה, אלא גם את הפרטים המהווים הכנה בלבד לעבודה (ס"ז).

ומכאן חוזר לענין הגורל ולנס שהגורל היה מדבר. למרות שדיבור הגורל הוא אמצעי בלבד לבירור אמיתית הגורל שהוא אמצעי בלבד לחלוקת הארץ, אך כיון שבעבודת ה' גם פרט שהוא אמצעי בלבד צריך להיעשות בשלימות, במחשבה דיבור ומעשה, לכן גם הגורל היה בשלימות, במחשבה דיבור ומעשה – הגורל היה מדבר (ס"ח).

ומשלים הענין בביאור הטעם מדוע אכן גם ההכנה לעבודה כל כך נוגעת וצריכה להיעשות בשלימות המלאה, שכיון שכאשר הקב"ה קבע ענין מסויים בתור הכנה לענין אחר, הרי הוא מקבל חשיבות מעין אותו ענין עצמו (ס"ט).

המעשה הוא העיקר (סעיפים י-טו).

[חזור לענין ראשון – הוראת הצמח צדק "עשה כאן ארץ ישראל":]

מבאר שלמרות שזמן הגלות הוא הכנה בלבד לגאולה השלימה, צריך לעשות העבודה בגלות בשלימות, מעין מצב הגאולה, ודוקא על ידי זה מתרגלים לגאולה ומביאים את הגאולה (ס"י).

מקשר כל הנ"ל לחודש 'מנחם אב', ועניני הגאולה שבו (ס"יא). ומבאר שההוראה "עשה כאן ארץ ישראל" שייכת לכל אחד ואחת מישראל (ס"יב).

מוסיף ומלמד שאין לחשוב אודות עבודות אחרות במקום

### תמצית השיחה:

בעולם מקובל שיש ענינים שהם בגדר הכנה וענינים שהם בגדר מטרה ותכלית, ובנוהג שבעולם שבמטרה משקיעים יותר תשומת לב והקפדה מאשר בהכנה. בשיחה זו מלמד אותנו אדמו"ר מלך המשיח שליט"א שביהדות אין זה נכון, וגם דבר שהוא בגדר הכנה מקבל תשומת לב והשקעה כמו המטרה עצמה.

והטעם הפנימי לכך, כיון שכאשר הקב"ה קבע סדר שענין מסויים יגיע לשלימותו דוקא על ידי הכנה מסויימת, הרי ההכנה מקבלת חשיבות כשלעצמה, כיון שהקב"ה רוצה אותה.

ובעניננו: למרות שאנו עומדים על סף הגאולה והנה זה משיח בא, ברגעי ההכנה לגאולה השלימה, אין להקל ראש ברגעים שנותרו עד הגאולה. כיון שבכל רגע יש כוונה אלקית, ויש לנצל ולעבוד בו בתכלית השלימות ולהחדיר בו את מצב הגאולה.

[בשיחה מקשר רעיון זה עם דברי הצמח צדק לחסיד שרצה לעלות לארץ, "עשה כאן ארץ ישראל". למרות שהגלות היא הכנה בלבד לגאולה, אך אין לוותר עליה אלא להתמקד בה ולעשות ממנה ארץ ישראל.]

בשיחה גם מראה כיצד רעיון זה רמוז גם בפרשתנו, בנס שהגורל היה מדבר. למרות שהגורל הוא אמצעי לחלוקת הארץ, מכל מקום הגורל היה צריך להיעשות בצורה הכי מושלמת וודאית, כולל בדיבור הגורל.]

### מבנה השיחה:

פתיחה. מצבנו ברגעים שלפני הגאולה.

בעמדנו ברגעים שלפני הגאולה, עלינו לעשות את עבודתנו – ברגעים אלו – כראוי. כדברי אדמו"ר הצמח-צדק לחסיד שרצה לעלות לארץ ישראל, "עשה כאן – בחוץ לארץ – ארץ ישראל" (ס"א).

[כדרכו בקודש, יקדים לבאר ענין בפרשה, ועל פי זה תובן ההוראה עשה כאן ארץ ישראל, וההוראה אלינו ברגעים שלפני הגאולה]

הגורל היה מדבר. ביאור על פי נגלה.

מקשה מדוע היו צריכים בפרשתנו לנס ש"הגורל היה מדבר" (ס"ב). ומבאר שהיות שהקב"ה ציווה שחלוקת הארץ תהיה "אך בגורל", רק על ידי הגורל, לכן גם הבירור באמיתית הגורל היה

אחר, אלא לעשות עבודתו במקומו בשלימות – עשה כאן ארץ ישראל – ולדעת שעל ידי זה פועל בכל העולם ומביא גאולה בכל העולם (סי"ג).

מורה לפרסם זאת בדיבור בכל מקום (סי"ד), ומורה לערוך סיומי מסכת בתשעת הימים. וניכנס תיכף ומיד ממש מתוך ריקוד להגאולה (סט"ו).

## מושגים בשיחה:

**סף הגאולה (ס"א).** התקופה בסוף זמן הגלות, כאשר משיח נגלה לבני ישראל ומבשר להם על הגאולה בקרוב ממש, "הגיע זמן גאולתכם", "הנה זה מלך המשיח בא" (ראה בפרטיות דבר-מלכות בלק ס"ח).

**למנא (ס"ב).** = לחינם.

**הולכה. מחשבה פוסלת (ס"ד).** ישנו דין שעבודת הקרבנות צריכה להיעשות במחשבה נכונה, ואם הכהן העובד חשב בשעת העבודה מחשבה שאיננה ראויה, ומחשבה פוסלת בו (שיאכל את הקרבן לאחר הזמן המותר באכילה) נפסל הקרבן. הקרבן נפסל רק אם הכהן חשב מחשבה זו בעת עשייתו אחת מארבעת העבודות הקשורות עם ההקרבה: שחיטה, קבלת הדם, הולכתו למזבח, זריקתו על המזבח.

למרות שבתורה הוזכרו רק שלשת העבודות של שחיטה קבלה וזריקה, אך כיון שאי אפשר לזרוק את הדם ללא הולכה, נהיית גם ההולכה חלק בלתי נפרד מעבודת הקרבן, חלק שיש לו חשיבות כשאר העבודות (מה שאין כן כאשר הכהן האריך את דרכו למזבח שלא לצורך, המחשבות שחשב באותם רגעים אינם פוסלים את הקרבן, כיון שהולכה זו שאינה מוכרחת לא נחשבת עבודה).

**כוחות ולבושים (ס"ה).** בנפש האדם ישנם עשר כוחות מחכמה ועד מלכות, ושלושה לבושים – מחשבה דיבור ומעשה. אצל הקב"ה כביכול ישנם גם עשר כוחות – עשרת הספירות שבעולם האצילות, ושלושה לבושים – שלשת העולמות בריאה יצירה עשייה.

**לית פולחנא כפולחנא דרחימותא (ס"ו).** = אין עבודה כעבודת האהבה.

**כוונה אחת מה' אחד (ס"ט).** הקב"ה הוא אחד, אחדות פשוטה, ולא שייך לחלק אותו למושגים של מטרה ואמצעי. להקב"ה יש כוונה אחת לעשות מהעולם דירה לו יתברך, וכיון שכוונה זו היא של עצמותו יתברך, הרי גם כוונה זו לא שייך לחלק אותה למטרות ואמצעים. ולכן, כאשר אנו אומרים על ענין מסויים שהוא משלים את הכוונה דדירה בתחתונים, משלים את

הכוונה של עצמות ומהות, הוא נעשה ענין עיקרי ובעל חשיבות לעצמו.

וכמוכן בפשטות, שכאשר יהודי מקיים מצוה מסויימת, יתכן ולמצוה יש טעם מדוע לעשותה, בתור הכנה למצוה אחרת, אך היהודי שמקיים אותה כלל לא עושה את החשבון מה תהיה התוצאה של מצוה זו, אלא הוא מקיים אותה מכיון שהקב"ה ציווה עליה ובשבילו זהו הענין הכי נעלה. עד"ז בכל פרט בעבודתו של יהודי, כיון שהקב"ה רוצה בו, ויש לו חלק בהשלמת הכוונה של עצמות ומהות בדירה בתחתונים, הרי הוא הענין הכי נעלה.

**סדר השתלשלות (ס"ט).** "תכלית השתלשלות העולמות וירידתם ממדרגה למדרגה, אינו בשביל עולמות העליונים. . . אלא התכלית הוא עולם הזה התחתון. שכך עלה ברצונו יתברך, להיות נחת רוח לפניו יתברך. . . שיאיר אור ה' אין סוף ברוך הוא במקום החושך והסטרא אחרא של כל עולם הזה כולו ביתר שאת ויתר עוז ויתרון אור מן החושך מהארתו בעולמות עליונים" (תניא פל"ו).

על פי המבואר בתניא, העולמות העליונים הם דרך ואמצעי לעולם הזה התחתון, שהוא תכלית ההשתלשלות אליו נתאווה הקב"ה ובו יתגלה לעתיד. על פי המבואר בשיחה שבכל פרט בדרך להשלמת הכוונה של דירה בתחתונים ישנו כח האין סוף, מובן שלעתידי כאשר אור אין סוף יאיר בעולם הזה התחתון, גם העולמות העליונים יקבלו גילוי זה.

**אמת ושלימות בכל הענינים (ס"י).** בגאולה האמיתית כל פרט בבריאה יגיע לשלימותו הוא.

ראה לדוגמה שיחתו של אד"ש מה"מ על אומות העולם לעתיד לבוא (לקו"ש חכ"ג פ' בלק), שאף שלאמיתו של דבר כל מציאותם של האומות היא בשביל ישראל, מכל מקום לעתיד כאשר משיח יתקן את העולם כולו לעבוד את ה' ביחד ויהיה טובה לכל הגויים, אין זה רק לצורך ישראל שיוכלו לעבוד את ה' במנוחה, אלא לטובתם של הגויים עצמם שיגיעו לשלימותם הם. כיון שהגאולה תגלה בכל פרט את שלימותו שלו כשלעצמו.

וכך מובן גם בענינו, שכאשר נמצאים ברגעי ההכנה לגאולה, הרי ענין הגאולה הוא להביא את רגעים אלו לשלימותם, לא רק בתור הכנה לזמן אחר, אלא לשלימותם כשלעצמם.

**ציונים (ס"י).** סימנים. קיום המצוות לאמיתו יהיה רק בגאולה, והמצוות שאנו עושים בזמן הזה הם כביכול כמו סימנים עבורנו להחזיק אותנו עד בוא הגאולה.



נערך - בדרך אפשר - על ידי מערכת  
הערות התמימים ואנ"ש בית משיח-770  
מופץ על ידי איגוד תלמידי הישיבות 770

**יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד**